

Konu 36

2008 Gamet ve Embriyo Donasyon Prensipleri: Uygulama Komitesi Raporu

Dr. Önder ÇELİK
Dr. Çağdaş DOĞAN

Practice Committee of the American Society for Reproductive Medicine, and the Practice Committee of the Society for Assisted Reproductive Technology. The American Society for Reproductive Medicine, and the Society for Assisted Reproductive Technology, Birmingham, Alabama, Fertil Steril 2008;90:S30-44.

Gamet ve embriyo donasyonunun prensipleri 2008, cinsel yolla bulaşan hastalıklarla (CYBH) ilgili tarama ve testler, genetik hastalıklar ve psikolojik değerlendirme ile ilgili son bilgiler ışığında potansiyel sperm, oosit ve embriyo donörlerinin değerlendirilmesi için en son önerileri içermektedir. Bu yeniden gözden geçirilmiş doküman gamet ve embriyo donasyonu ile ilgili tüm programların baştan sona benzer olmasını sağlayacak şekilde Amerika Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC), FDA ve Amerika Doku Bankaları Birliğinden (AATB) gelen son bilgileri bir araya getirmektedir. Cinsel yolla bulaşan hastalıkların bulaşma riskleri sperm, oosit ve embriyo donasyonunda farklılık göstermekte olup, lökosit zengin semen donasyonu önerilerde belirtildiği gibi kendine has riskler taşımaktadır.

- Sperm donasyonunun prensipleri
- Oosit donasyonunun prensipleri

- Dondurulmuş embriyo donasyonunun prensipleri
- Gamet donör ve alıcılarının psikolojik değerlendirilmesi
- Embriyo transferi için psikolojik prensipler
- Ek A: Gamet donörleri için minimum genetik tarama

Bu prensiplerde AATB dışındaki federal kuruluşların da terminolojisi kullanılmaktadır. Bu bağlamda; ‘**tarama**’ terimi ile kişiyi bir hastalık için yüksek riskli gruba sokan **HIV, spongiform ensefalopati, Creutzfeldt-Jakob Hastalığı** gibi hastalıklar kastedilmektedir. ‘değerlendirme’ terimi ile serolojik testler gibi spesifik laboratuvar çalışmaları kastedilmektedir. Tarama ve değerlendirme arasındaki bu ayırım doküman içerisinde tutarlıdır.

Gamet ve embriyo donörlerinin tarama ve değerlendirmesindeki bu prensipler ABD’deki potansiyel donörlere uygulanmaktadır. *Cinsel yolla bulaşan hastalıkların ve genetik hastalıkların prevalansları diğer bölgelerde değişiklik gösterebileceğinden bu prensipler diğer ülkeler için ya da diğer ülkelerden ABD’ye gelmiş kişiler için uygun olmayabilir. FDA gamet alıcıları için tarama ve değerlendirmeye gerek görmezken, ASRM alıcıların belirtildiği biçimde değerlendirilmesini önermektedir.*

SPERM DONASYONUNUN PRENSİPLERİ

Teröpatik donör inseminasyonu (TDİ) uygun endikasyonlar bulunduğu durumda gebelik elde etmek için uygulanabilir. Klinik prosedürlerde hastanın yaşı ve sağlık durumu değerlendirmeye alınmalıdır. Burada FDA’in yayınladığı insan hücresi, doku, hücrel ve doku bazı ürün vericilerinin tarama ve değerlendirmesinde gerekli olan unsurlar bulunmaktadır. Bunlar federal hükümet tarafından istenen minimum gerekliliklerdir. Bazı durumlarda federal gereklilikler ülkede kendine has uygulamaların olduğu bazı yerlerdekinden, ASRM’nin ve SART’ın önerilerinden daha az katı olabilirler. Tüm klinikler kendi ülke ya da yerel yönetimlerinin düzenlemelerini bilmek ve o standartlara uyum sağlamakla sorumludurlar.